

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

959. Quæ præter legitimam causam requirantur conditiones ad dividendum beneficium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

trio) contrarium dicendum, nempe etiam ante cessum, vel decessum obtinentis beneficium illam ceteri posse sortitam suum effectum, ait idem nu. 28. juncto n. 29.

Questio 956. *An dismembrationes, & quae cadant sub regula Cancellaria Revocatoria unionum?*

Respondet Lott. cit. q. 29. n. 28. & 29. dismembrationes simplices fructuum, illas substantiā beneficii, olim usque ad tempora Clem. VIII. non cecidisse sub hac regula; eod quod ab illo nunquam ea regula ita concepta fuerit, ut ejusmodi dismembrationes complecteretur; & hinc majores nostros semper tenuisse, hujusmodi dismembrationes non cadere sub hac regula, ut Crescent. decis. 1. n. 3. de Paroch. Seraph. decis. 982. n. 1. & 2. Quidquid sit, ubi fieret dismembratio fructuum in totam, ita ut extinguatur titulus beneficii, quo casu intraturam ait argumentationem Mandosii; qui hac in re titubavit. ad hanc reg. q. 21. à n. 4. Ad eundem Mandos. remittit Chok. ad hanc reg. revocator. nu. 18. ubi: quid autem dicendum de annexione partis fructuum, num comprehendatur hac regula, vide apud Mandos. loc. cit.

Questio 957. *Quid sit divisio, qualiter prohibita, & qualiter permessa?*

Respondeo: De primo jam dictum satis ante, ubi, quid sit dismembratio, & qualiter ea differat à divisione: nempe quod divisio in eo consistat, quod beneficium secerit, & ex uno beneficio fiant duo. Garc. p. 12. c. 4. nu. 1. Castrop. de benef. tr. 13. d. 6. p. 3. §. 10. n. 3.

Respondeo ad secundum: Prohiberi illam à jure. c. majoribus. c. dilecto. c. vacante. de prob. & ibi AA. communiter. Garc. Castrop. l. cit.

Respondeo ad tertium: Permittitur tamen & illa, ubi justa est causa, & adstant legitima conditiones. Castrop. loc. cit. Garc. loc. cit. n. 2. juxta textum c. vacante. & ibi AA. passim, & gl. in c. majoribus. v. divisionem.

Questio 958. *Quanam in specie sit justa causa divisionis?*

Respondeo: Eam esse unicam, nimirum ut hac ratione obligationibus beneficio incumbentibus satisfiat, quibus, quamdiu beneficium unum & indivisum manet, satisfieri nequit, v. g. si beneficium est curatum, & unum cum sit, satisfieri nequit Cura, divisione autem facta ei satisfieri potest. Idem est de Canonatu, aliòve beneficio simplici, si munus haberet, cui nullatenus satisfieri posset seclusa divisione. Castrop. loc. cit. n. 4.

2. Hinc causa sufficiens beneficia dividendi non est, quod cultus divinus multiplicatione beneficiorum augeatur. Lott. l. 1. q. 28. n. 82. (ubi: circa illud, quod est causa finalis sectionis diligenter observa, quod, cum melius servietur Ecclesie per plures quam per pauciores, videtur frustratorie adici, ex quo in omni sectione augetur numerus servientium, propterea referendum est id ad practicam necessitatem Ecclesie; cum non semper expediat esse plures ministros.) Castrop. cit. n. 4. citans Imol. in c. vacante. de prob. Lambert. de jurep. l. 2. p. 1. q. 12. d. 7. Item apud Garc. Rota in Callaguris. benef. 18. Jun. 1593; ubi expressè dicit ex Per. de Ubald. tr. de Canon. Episc. c. 7. n. 6. (quod ipsum etiam ex eodem asserit Lott. loc. cit. nu. 64.) augmentum hujusmodi cultus divini ad hunc effectum non habetur in consideratione ex numero beneficiorum, nisi ubi Ecclesia propter defectum beneficiorum suis debitis servitiis defraudaretur. Item dicitur ibi; nec di-

catum, quod in augmento numeri beneficiorum diminuitur cultus augeatur; quia respondetur, quod hac sola causa non est sufficiens ad inducendam divisionem beneficiorum, & praebeandarum; & si aliter diceretur, sequeretur, quod semper ex illa causa augmenti divini cultus esset loci divisioni beneficiorum contra jura predicta. Arque ita Rota in dicta causa pronunciat, nullam esse sectionem ex simplici hujusmodi causa multiplicandi beneficiatos factam. Lott. loc. cit. n. 64.

3. Neque sufficiens causa est extinctio litis, & litigantium concordia, hæc enim alià vi obtrimenti possunt, absque eo, quod beneficia dividantur; & per reservationem nimirum portionis. Lott. loc. cit. n. 68. Castrop. loc. cit. Rota in eadem Callaguris apud Garc. ubi etiam Rota ait, concordias semper fieri debere, ne sequatur Sectio beneficii, juxta c. missos. sent. de prob.

4. Neque causa sufficiens est dividendi beneficium Parochiale multitudo Parochianorum, si seclusa divisione, omnibus illis administrari possunt Sacramenta ab ipso Rectore, aliisque in adiutorium assumptis. Castrop. loc. cit. argumento Trid. sess. 21. c. 4. ubi disponit, ut, antequam ad divisionem procedatur, Episcopi, etiam tanquam Sedis Apostolicae delegati, in omnibus Ecclesiis Parochialibus vel baptismalibus, in quibus populus ita numerosus est, ut unus Rector non possit sufficere administrandis Sacramentis, & cultus divini peragendo, cogant Rectores, vel alios, ad quos spectat, sibi tot sacerdotes ad hoc munus adiungere, quot sufficienti ad illud; adeoque hoc remedium prius tentandum. Castrop. loc. cit. Barbos. ad cit. loc. Trid. Ad compellendum autem Rectores, ut designent sibi adiutores, opus non est, si Episcopus procedat ex officio ut Episcopus, ut is probeat aliquem, vel aliquos Parochianos, decessisse sine Sacramentis defectu congrui servitii; sed sufficit, si periculum sic decessendi extrajudicialiter cognoscat. Secus esset, si ad instantiam partis Rector compellendus esset ad assumendos adiutores; eod quod difficulter pars probare possit necessitatem, nisi probeat, aliquem sine Sacramentis decessisse. Castrop. l. c. Verum de causis, aliisque observandis in divisione Parochiarum dictum est sufficienter aibi, & remissum ad Card. de Luca & Lott. quest. ante hanc. §. prater hos vide etiam de hoc Castrop. loc. cit.

Questio 959. *Qua præter legitimam causam requirantur conditiones ad dividendum beneficium?*

Respondeo: Requiritur duas, prima est, ut fructus pro singulis beneficiis designati sint sufficientes ad alendum congruè utrumque beneficium, Castrop. loc. cit. n. 3. Lott. cit. q. 28. n. 76. ubi etiam, quod in determinatione hac redituum seu fructuum non sit habenda consideratio duntaxat alimentorum, verum etiam onerum Episcopatum & hospitalitatis, & hanc sufficientiam semper probandam per eum, qui Sectioni innotuit, Aliter, ut adhibeantur solennitates, quæ requiruntur in alienatione rerum Ecclesiasticarum, quia hac divisio est vera talis alienatio. Castrop. loc. cit. Porro hæc solennitates in divisione eadem sunt, quæ in dismembratione. Quod autem de consensu Rectoris, cujus beneficium dividendum, ait Castrop. loc. cit. n. 5. hunc non requiri; cum Trid. dicat, etiam in vitis Rectoribus fieri posse divisionem, & hæc tota causa relinquatur à Concilio arbitrio Episcopi, sic intelligendum juxta dicta, ut in votis

curator Rector consentire noluerit, possit Episcopus etiam invito, ubi adest iusta causa, procedere ad divisionem. De Parochianorum consensu non requirendo facilliter admittitur, quod tradit *ibid.* Castrop. Hoc bene subiungit Castrop. n. 6. ex *Barbos. ad cit. loc. Trid. nu. 4.* posse tamen Rectorem, uti & Parochianos à decreto divisionis, & erectionis novæ factæ per Episcopum, etiam tanquam Sedis Apostolicæ delegatum, appellare, ita ut hæc appellatio necessariò interponenda sit apud Sedem Apostolicam, ubi Episcopus divisionem fecit tanquam Sedis Apostolicæ delegatus. Si verò aut Ordinarius processit, appellatio interponi potest sit coram Metropolitanis; habituram autem appellationem effectum non suspensivum, sed devolutivum, ait *ibid.* Castrop. Argumento *c. ad audiendum. de Eccl. adif.*

Questio 960. An, & qualiter Episcopus facere possit divisionem?

Respondeo primò: Utrique præcedente conditione servatâ, accedente etiam iustâ causâ, Ecclesiarum sibi subjectarum divisionem facere potest Episcopus, ut colligitur satis ex *Trid. sess. 21. c. 4. Castrop. loc. cit. n. 3.*
 2. Respondeo secundò: In Ecclesia tamen Collegiata numerata, hoc est habente certum numerum & determinatum præbendarum sectionem Canoniarum ad effectum augendi numerum Præbendarum seu Canonicorum facere non potest Episcopus, dum numerus ille certus semel statutus esset auctoritate summi Pontificis; quia talis numerus sine auctoritate Papæ alterari, adeoque nec augeri dividendo, nec minui supprimendo præbendas potest. *Lott. cit. q. 28. n. 55. & 56. citatus Jo. And. in c. cum accessissent. nu. 19. de Constit. Quod tamen intelligendum subiungit Lott. n. 57. nisi ex post fructus excreverint, vel decreverint, ut Abb. in cit. c. cum accessissent. nu. 4. & Felin. nu. 17.* Illud etiam notandum, quod ait *Lott. loc. cit. n. 60.* nempe quòd, dum requiritur, ut concurrat consensus Capituli pro tali alteratione status Ecclesiæ, quæ contingit per talem divisionem aut suppressionem, illud referendum sit ad Prælatum Superiorem illius Capituli; eò quòd Capitulum nunquam ex se id possit, sed omnino requiratur auctoritas Episcopi. Si tamen Episcopus non sit de Capitulo, vel habeat bona communia cum ipso Capitulo, tunc enim exigatur auctoritas Metropolitanæ, vel Papæ, ut *Jo. And. loc. cit.*

Questio 961. Qua de causa, & qualiter divisio Diocesis cum erectione novæ Cathedralis fieri, & permitti possit?

Respondeo: Dum ex diocesis amplitudine, & itineris asperitate difficile, nimumque incommodum redditur pastori, oves statutis temporibus visitare, recognoscere; ipsisque ovibus pastorem adire, iustam censeatur causam faciendi divisionem diocesum, ait *Card. de Luc. in Miscellan. d. 1. n. 117.* At tamen certa & determinata Regula cuiuscunque casui applicabilis desuper statui non potest; plura siquidem, quam dicta causa requisita ad id desiderantur ea præsertim, ut antiquæ Ecclesiæ dignitas non vilescat, ac etiam nova convenientem quoque dignitatem sortiatur & conservare valeat. Quod ipsum pro regionum moribus Regulam recipit; cum in una regione non dedecet, Ecclesias Cathedralis habere fines brevissimos, in alia regione praxis sit diversa, & contra,

P. Leuren. Fori. Benef. Tom. III.

Card. de Luc. loc. cit. quæ eadem ferè repetit ad *Trid. d. 16. n. 6.* de hac autem diocesum divisione agere, & hac examinare spectare ad Congregationem Consistorialem, ait *cit. d. 1. in Miscellan.* & ea frequèter in forma potius extrajudiciali & consultativa disputari, & examinari solere in dicta Congregatione, ait ad *Trid. l. c.* vide eundem *deprement. d. 6.*

Questio 962. Qua de causa, & qualiter procedi possit ad divisionem Provinciae Ordinis alicujus Religiosi?

Respondeo *Card. de Luc. de Regular. d. 27. nu. 3. & 4.* eisdem ferè terminis adhibendos in dismembratione, & divisione hujusmodi Provinciae, qui adhibentur in materia divisionis Ecclesiarum Parochialium; cum & hæc divisio sit alienatio prohibita cadens sub terminis *Extrav. ambitiosas* exigere non solum solemnitates consistentes in beneplacito Apostolico, & in consensu interestatorum, sed etiam iustam causam necessitatis, cui aliàs opportunè provideri non possit; quòdque verificentur duo extrema: nempe primò, ut antiquæ Provinciae dignitas per hujusmodi divisionem non vilescat, sed in congruo suo ac decenti statu remaneat. Secundò ut novum corpus illud, seu nova Provincia cum debita decencia constitui valeat, ne aliàs vilipendendi ratio eadè, quæ in Parochialium, vel etiam diocesum divisione intrer. Porro de divisione unius Religionis ab alia vide eund. *Card. de Luca. de Regular. d. 5. per tot.*

PARAGRAPHVS II.

De Alteratione, & Suppressione Beneficiorum.

Questio 963. Quid hic veniat nomine alterationis, seu mutationis beneficiorum?

Respondeo: Variam spectari posse beneficiorum alterationem, quarum alia extrinseca, alia magis intrinseca videtur, ut dum beneficium de subiecto Jurispatronatus transit in liberum, vel contra. Qui transitus qualiter contingat, satis constat ex dictis de *jurep.* Item dum annexa beneficium in ejus fundatione & erectione onera mutantur, demuntur, aggravantur; sic enim quasi extrinsecè dici potest mutari beneficium, de quo etiam dictum a *libi*, ubi de erectione beneficiorum. Alia magis intrinseca mutatio est, dum simplex in curatum, aut dignitatem, regulare transit in seculare, vel contra; de quo postremo dictum ad initium *part. 1.* ubi de natura & divisione beneficii. Nominè verò alterationis Ecclesiarum magis ordinariè venire solet ea mutatio, quæ Ecclesia aliqua (intellige, in qua est Congregatio aliqua Clericorum) Regularis mutatur in secularem, vel contra, Ecclesia aliqua Collegiata purè in Cathedralis, Cathedralis in Metropolitanam, Parochialis in Collegiatam, simplex in Parochialem, Conventualis unius Ordinis in Conventualis diversis instituti & professionis. *Azor p. 2. l. 6. c. 30. q. 1.* Alterari quoque statum Ecclesiarum, præcipuè curatarum, sive sint Collegiatæ, sive simplices, tribus nempe sectione seu dismembratione, suppressione, & unione beneficiorum, ait *Lott. l. 1. q. 28. n. 1.*

Questio 964. Penes quem sit potestas alterandi Ecclesias modo dicto?

Respondeo primò: Mutandi Ecclesiam Parochialem, vel etiam purè Collegiatam, aut

Qq 2

quam